

Sotkamon kunnan liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelma 2024–2030

SISÄLTÖ

JOHDANTO

Esipuhe	3
Mitä ovat liikuntaolosuhteet?.....	4

NYKYTILAN TARKASTELUA

Keskeisimmät liikunta olosuhdeinvestoinnit 2015–2023	6
Nykyinen olosuhdeverkosto lukujen valossa	7
Poimintoja asukas- ja seurakyselyn tuloksista	8
SWOT Omatoimisen liikunnan olosuhteet.....	9
SWOT Seuratoiminnan ja ohjatun liikunnan olosuhteet	10

KEHITTÄMISTYÖN SUUNTAVIIVAT 2024–2030

Olosuhdekehittämisen päätoimijat.....	12
Omatoimisen liikunnan olosuhteet	13
Seuratoiminnan ja ohjatun liikunnan olosuhteet.....	14
Toimintatapojen kehittäminen	15

Sotkamon liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelma

Tekijät: Suunnitelmatyön ohjausryhmä,
SmartSport Osuuskunta

Ulkoasu ja taitto: Pirjo Uusitalo-Aura // SmartSport
Valokuvat: Holiday Club Katinkulta, Sotkamon kunta,
takakannessa Roni Lukkarinen

ESIPUHE

Sotkamon kuntastrategian yhtenä keskeisenä tavoitteena lisätä Sotkamon vetovoimaa kansallisesti ja kansainvälisesti tunnettuna ympärivuotisena matkailualueena ja asuinympäristönä. Alueen erityisiä vahvuuksia ovat perhe-, lumi-, liikunta-, elämys-, hyvinvointi- ja luontomatkailu. Strategia korostaa edellä mainittujen elinvoimatekijöiden lisäksi vahvasti kuntalaisten hyvinvointiin liittyviä tavoitteita. Näiden tavoitteiden saavuttamisessa kunnan liikuntaolosuhdetarjonnalla on aivan keskeinen rooli. Tästä lähtökohdasta on katsottu tarpeelliseksi luoda kunnan liikuntaolosuhteiden kehittämistyölle tämän suunnitelma-asiakirjan muotoon tehdyt strategiset linjaukset, jotka edesauttavat vuosittaisten investointipäätösten ja muiden toimenpiteiden suuntaamista kunnassa.

Suunnitelma-asiakirjan laatiminen on aloitettu vuonna 2021. Tuolloin työ jäi kuitenkin kesken, eikä suunnitelma-asiakirjaa hyväksytty kunnanhallituksessa. Kunnanhallitus päätti jatkaa vielä Sotkamon kunnan liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelman valmistelua.

Suunnitelma-asiakirjan laatimisesta on vastannut poikkihallinnollinen ohjausryhmä vuonna 2021 ja nyt vuonna 2023, jonka jäseninä ovat olleet kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, tekninen johtaja Harri Helenius, kasvatusjohtaja Ville Manninen, puisto- ja liikunta-alueiden päällikkö Hannu Järvinen, liikunta-koordinaattori Ossi Pulkkinen sekä matkailuasiantuntija Aija Laukkanen. Lisäksi laadintatyöhön ovat tulleet mukaan vuonna 2023 kunnanvaltuutetut Janne Hyvönen, Jouko Lipponen ja Vesa Mäkipää sekä Lauri-Aleksi Laitinen Tenetin koululta. Asiakirjan laatimistyön tukena vuonna 2021 toimi SmartSport asiantuntijayritys.

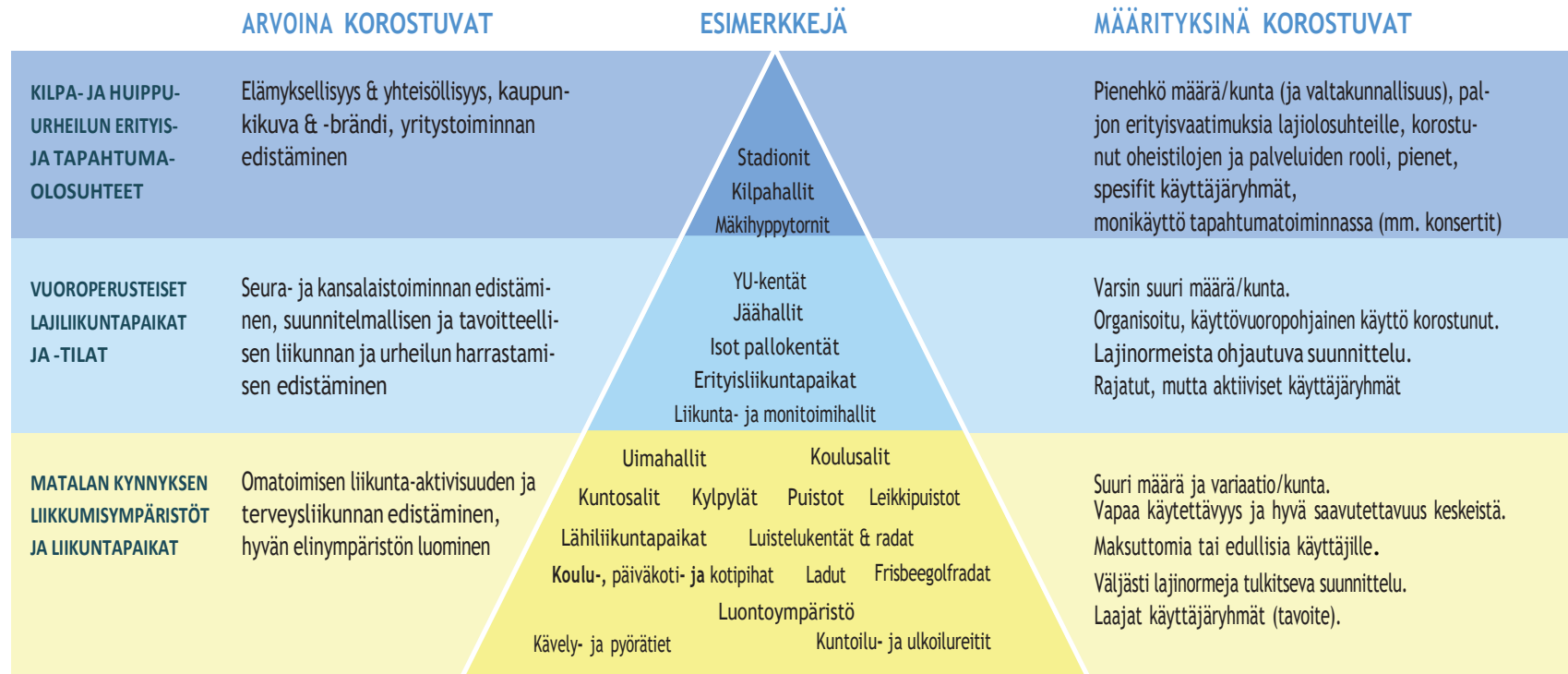
Ohjausryhmän lisäksi asiakirjan laatimisprosessissa on ollut keskeinen rooli kuntalaisten, paikallisten liikuntaseurojen ja matkailutoimijoiden osallistamisella. Osana prosessia on erilaisten kyselyiden ja haastatteluiden kautta saatu hyödyllistä taustatietoa sekä kehittämisenäkemyksiä. Suuri kiitos kaikille prosessiin osallistuneille!

Mitä ovat liikuntaolosuhteet?

Liikuntaolosuhteiden kehittäminen on tärkeä osa lapsiystävällisen kunnan rakentamista, sillä liikunta tarjoaa monia fyysisiä, sosiaalisia ja psyykkisiä hyötyjä lapsille. Perinteinen ”liikuntapaikka” -käsite kuvaa huonosti sitä laajaa paikkojen, ympäristöjen ja olosuhteiden kokonaisuutta, joissa fyysinen aktiivisuus erilaisina liikkumis-, liikunta- tai urheilusuorituksina tapahtuu. Tässä kehittämissuunnitelmassa puhutaan tästä syystä liikuntapaikan sijaan liikuntaolosuhteista. Käsitevalinnalla halutaan suunnitelmassa ohjata eri toimijatahojen ajattelua laaja-alaisempaan suuntaan ja edesauttaa poikkihallinnollisten ja muiden organisatoristen raja-aitojen ylittämistä yhteisessä kehittämistyössä.

Liikuntaolosuhteiden laajan kokonaisuuden hahmottamiseen, jäsentämiseen ja havainnollistamiseen on suunnitelman laatimisprosessissa hyödynnetty alla olevaa SmartSportin tekemää kuviota. Kuviolla halutaan tehdä näkyväksi myös eri olosuhdekategorioihin liittyviä erilaisia arvopäämääriä. Suunnitelman sisällössä kuvion luokittelua on edelleen pelkistetty ”Omatoimisen liikkumisen olosuhteisiin” (”pyramidin alaosa”) sekä ”Organisoidun liikunnan ja urheilun olosuhteisiin” (pyramidin keski- ja yläosa”).

Nykytilan tarkastelua

Keskeisimmät liikuntaolosuhdeinvestoinnit 2015–2023

PÄÄHANKKEITA OLOSUHDETYYPEITTÄIN	Yhteensä
Sisäliikuntapaikkojen kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> • Vuokatti areenan rakentaminen • Uimahallin remontti / 1. vaihe • Tenetin koulun liikuntasali 	n. 10 milj. € 1,1 milj. € n. 3,4 milj. €
Ulkoliikuntapaikkojen kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> • Lähiliikuntapaikat & koulujen piha-alueet • Muut ulkoliikuntapaikat • Hiukan Stadion • Hiukan rantarakennus 	0,68 milj. € 0,53 milj. € 3,4 milj. € 0,8 milj. €
Liikunta- ja ulkoilureitistöjen kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> • Jäätiön helppo reitti • Jäätiönlammen reitti • Moottorikelkkareittien kehittäminen (KAMORE-hanke) • Kävely- ja pyöräteiden kehittäminen • Reittien kunnostus vuosittain 	0,14 milj. € 0,45 milj. € 0,25 milj. € n. 2 milj. € 0,34 milj. €
Yhteensä päähankkeisiin	n. 23,09 milj. €

Nykyinen olosuhdeverkosto lukujen valossa

KUNNAN YLLÄPITÄMÄT LIIKUNTA- OLOSUHTEET

	MÄÄRÄ
Koulujen yhteydessä olevat liikuntasalit	9 kpl
Kuntosalit (seniorikuntosali)	1 kpl (1 kpl)
Kävely- ja pyörätiet (ELY:n / kunnan ylläpitämät)	25 km / 24 km
Talvikävely ja -pyöräilyreitit	31,5 km
Ladut / valaistut ladut	150 km / 37 km
Kuntoradat / valaistut kuntoradat	16 km / 13 km
Luontopolut / retkeilyreitit	9 km / 104 km
Taukopaikat (kodat ja laavut)	18 kpl
Maastopyöräilyreitit	31,5 km
Moottorikelkkareitit	251 km
Skeitti- ja pumptrack -puisto	1 kpl
Isot pallokentät: hiekka/tekonurmi	10 kpl / 2kpl
Luistelualueet/ulkokaukalot	4 kpl / 6 kpl
Pienpelikentät (monitoimiareenat yms.)	7 kpl
Lähiliikunta-alueet	7 kpl
Leikkipuistot	18 kpl
Tenniskentät	2 kpl
Beach volley -kentät	3 kpl
Katukoripalloalueet	1 kpl
Avantouintipaikka	1 kpl
Ulkokuntoilupaidat (kuntoportaatt, laitteet yms.)	4 kpl
Uimarannat / uimapaikat	4 kpl / 7 kpl
Melontalaiturit	2 kpl
Frisbeegolfradat	1 kpl
Parkour-puisto	1 kpl

YRITYSTEN JA YHDISTYSTEN YLLÄPITÄMÄT LIIKUNTAOLOSUHTEET

	MÄÄRÄ
Kuntosalit / kuntoilukeskukset	7 kpl
Padel sisäkenttä	3 kpl
Keilahalli	2 kpl
Telinevoimistelusalit	1 kpl
Tenniskenttä: sisä / ulko	6 kpl / 5 kpl
Sulkapallokenttä	13 kpl
Isot pallokentät	1 kpl
Palloiluhalli	2 (3) kpl
Golfkenttä	1 kpl
Minigolf	2 kpl
Frisbeegolf	4 kpl
Uimahalli (Vuokatti Areena)	1 kpl
Jäähalli (Vuokatti Areena)	1 kpl
Sisäaktiiviteettipuisto	1 kpl
Laskettelurinteet	1 kpl
Seikkailupuisto	1 kpl
Mäkihyppytorni	2 kpl
Avantouintipaikka	1 kpl
Hiihtoputki	1 kpl
Kansallispuistot	2 kpl

Poimintoja asukas- ja seurakyselyn tuloksista (2021)

LIIKUNTAOLOSUHTEIDEN KOKONAISARVIOINTI

RUUSUJA

Kuntalaisten tyytyväisyydessä Sotkamo kuntavertailuaineiston kärkipaikalle!

53% kuntalaisista pitää omatoimisen liikunnan olosuhteita erittäin hyvinä

44% melko hyvinä

Sotkamo seurojen tyytyväisyydessä kuntavertailuaineiston 2. sijalle!

50% seuroista piti olosuhteita erittäin hyvänä

37% melko hyvänä

Luontoliikunnan olosuhteet arvioitu erityisen korkealle!

46% arvioi luontoliikunnan olosuhteet erittäin hyväksi

50% melko melko hyväksi

RISUJA

Urheiluseurojen tapahtumaolosuhteet ja harjoitustilojen laatu seurakyselyssä yleisimmin kritiikin kohteena. Näihin puolet vastanneista seuroista tyytymättömiä.

Liikuntapaikkojen viihtyisyys ja esteettömyys sekä leikkipaikat heikoimmiksi arvioituita osa-alueita asukaskyselyssä. Näihin noin viidesosa kuntalaisista tyytymättömiä

IDEOITA, mm.

Maastopyöräilyreitit senioreille ja lapsiperheille! Vaativuustaso helpohko mutta pituudeltaan eri pituisia.

Aivan keskustaan lapsille leikkipuisto, jossa voisi asioida lomassa käydä

Talvisin enemmän kävelyreittejä luontoon (vrt. hiihtoladut)

Uimahallin allaspuolen peruskorjaus

Pikkulasten osalta koulunpihat täydellisiä, mutta isommat lapset ja nuoret kaipaavat uimahypypaikkaa

Opastein merkittyjä pyöräilyreittejä ja niille reittikartat maisema- ja käyntikohteineen.

Monitoimitalo, jossa tatami/molski sekä mahdollisuus palloiluun ympärivuorisesti.

Ulkoliikunta-retkeilyalue, minne helppo päästä kävellen, lasten- rattailla tai pyörätuolilla.

Koripallon pelaamisen paikkoja aikuisille myös ulos.

SWOT / Omatoimisen liikunnan olosuhteet

VAHVUUDET

- Kuntakokoon suhteutettuna erittäin monipuolinen ja hyvin saavutettava olosuhdetarjonta kaikenlaiseen omatoimiseen liikuntaan.
- Erittäin monipuoliset ja laadukkaat hiihto- ja lasketteluolosuhteet ovat yksi kunnan valteista – lumivarmuus erityisvahvuus (= kunnan sijainti & ensilumenlatu + hiihtoputki ratkaistut).
- Luontoliikuntaan erinomaiset luontaiset harrastusmahdollisuudet (metsät, vaarat, järvet). Lisäksi rakennetut virkistys- ja ulkoilualueet & -reitistöt varsin hyvässä iskussa (mm. Hiidenportin ja Hiukan alueet sekä yleisesti reitistöjen opastukset, taukopaikat yms.).
- Koulujen ja päiväkotien piha-alueiden liikuntaolosuhteet ovat hyvällä tasolla lähiliikuntapaikka rakentamiseen tehtyjen panostusten kautta.
- Liikunnalla kunnassa vahva strateginen asema – näkyy vahvana ja pitkäjänteisenä tahtotilana liikuntaolosuhteiden kehittämiseen. Lisäksi kuntakoko mahdollistaa myös nopean ja ketterän reagoimisen erilaisiin kehittämistarpeisiin ja -mahdollisuuksiin.

MAHDOLLISUUDET

- Kunnan vesistöjen hyödyntämisessä liikuntamahdollisuuksien näkökulmasta vielä paljon piilevää potentiaalia – mm. melontareittien kehittämisen ja melontatallin rakentamisen osalta.
- Luontoalueilla vielä varsin paljon tilallisia ja laadullisia lisäkehittämisen mahdollisuuksia – mm. liikunta- ja ulkoilureitistöjen monipuolistamisen näkökulmasta.
- Kunnan liikuntaolosuhteisiin kytkeytyvä osaava ja vahva toimijaverkosto (= paikalliset liikunta-/ matkailuyritykset & seurat) tarjoaa poikkeuksellisen hyvät edellytykset erilaisille monialaisille yhteishankkeille olosuhdekehittämisessä (esim. ns. ”hybridihankkeet”).
- Kunnan liikuntabrändiä on mahdollista edelleen kirkastaa & vahvistaa ja tuottaa sitä kautta entisestään vahvempaa vipuvarmaa sekä resursseja kunnan olosuhdetyölle.

HEIKKOUEDET

- Kunta alueellisesti erittäin laaja, minkä takia olosuhdeverkoston alueellisesti tasa-arvoisessa ylläpidossa ja kehittämisessä pysyvää haastetta.
- Liikunta- ja ulkoilureitistöissä laadullisia puutteita kaikilla reitillä, mutta erityisesti maastopyöräilyn näkökulmista. Myös reitistöjen esteettömyydessä ja käytettävyydessä parantamista ikääntyneiden ja lapsiperheiden tarpeiden näkökulmasta.
- Uimahallin allastila on kuntonsa osalta peruskorjauksen tarpeessa. Lisäksi kuntosalilla ja koulujen liikuntasaleissa on tilojen riittävyyteen, laatuun ja viihtyisyyteen liittyviä kehittämistarpeita.
- Lähiliikuntaolosuhteiden osalta keskeisin puute liittyy 18-väyläisen frisbeegolfradan tarpeeseen.
- Kunnan liikuntaolosuhdetarjonnasta viestintää vaatii edelleen kehittämistä – erityisesti digitaalisten viestintävälineiden ja sisältöjen osalta.

UHAT

- Kunnan keskeisten liikuntareitistöjen pitkäjänteisen kehittämisen ja ylläpidon muuttuminen mahdottomaksi, koska ko. olosuhteisiin liittyvien maankäytösopimusten aikaansaamiseen ei löydetä kunnassa toimivaa ja pysyvää toimintamallia.
- Kuntatalouden haasteet vähentävät kunnan liikuntaolosuhdeverkoston ylläpitoon ja kehittämiseen suunnattavia resursseja sekä nostavat liikunta- paikkojen käyttömaksuja.
- Syntyvyyden laskun ja lasten ikäluokkien pienemisen vuoksi kunnassa päätetään koulujen lakkauttamisista ja siten kyläalueilta poistuu keskeisiä lähiliikuntapaikkoja.

SWOT / Seuratoiminnan ja ohjatun liikunnan olosuhteet

VAHVUUDET

- Seuratoiminnan tueksi varsin monipuolinen olosuhdeverkosto kuntakokoon suhteutettuna.
- Seuratoimintaan liittyvien olosuhteiden käyttökustannukset Sotkamossa erittäin maltillisia.
- Hiihtolajeissa ja pesäpallossa valtakunnallisestikin tarkasteltuna erittäin laadukkaat kilpailu- ja tapahtumaolosuhteet. Vuokatti Areena on parantanut olosuhdetilannetta erityisesti jääkiekossa ja monipuolistanut tapahtumien toteuttamismahdollisuuksia.
- Paikallisessa toimijakentässä on myös erittäin vahvaa osaamista liikunta- ja urheilutapahtumien toteuttamiseen sekä liikunta- ja urheiluolosuhteiden ylläpitoon.

MAHDOLLISUUDET

- Yhteistyötä lisäämällä kunnan, seurojen ja yritysten välillä ja kehittämällä voidaan löytää uudenlaisia ratkaisuja ja toimintamalleja kunnan urheiluolosuhteiden kehittämiseen.
- Uuden yläkoulun ja lukion valmistuminen luo lisää mahdollisuuksia seuratoiminnan olosuhdetarpeiden ratkaisemiseen.

HEIKKOUEDET

- Joissain määrin haastetta vuorojen ja tilojen riittävyydelle seuratoimintaan – erityisesti koulusalien ja urheilukenttien osalta.
- Laadukkaiden sisätilojen puutetta erityisesti salibandyssä, futsalissa, kamppailulajeissa ja tanssissa. Ulkoliikuntapaikoista suurimman puutteet yleisurheilukenttä ja tekonurmikenttä.
- Lajiharjoittelun ympärivuotisuudessa kehittämistarpeita yleisurheilussa, pesäpallossa ja jalkapallossa.
- Hiihtolajien osalta kehittämistarpeita mäkitornien kunnostamisen sekä isot urheilutapahtumat mahdollistavan hiihtostadionin luomisen osalta.
- Liikuntatilojen vuoronjako- ja hinnoittelupolitiikassa selkiyttämisen tarpeita.

UHAT

- Kuntatalouden haasteet vähentävät kunnan liikuntaolosuhdeverkon ylläpitoon ja kehittämiseen suunnattavia resursseja sekä nostavat liikunta- paikkojen käyttömaksuja.
- Hiihtolajien kunnossapitokyvyn heikkeneminen, mikäli yritysten latu- maksujen maksamishalukkuus hiipuu.
- Syntyvyyden lasku ja lasten ikäluokkien pieneminen aiheuttaa haasteita seuratoimintaan ja voi lisätä kunnassa koulujen lakkauttamisia, joka poistaa siten seurojen käyttämiä koulusaleja.
- Huippu-urheiluun liittyvä vaatimustason nousu sekä kuntien välinen kilpailu olosuhdetarjonnasta heikentää kuntien mahdollisuutta ja halukkuutta olosuhdeinvestointeihin tulevaisuudessa.

Kehittämistyön suuntaviivat

Olosuhdekehittämisen päätoimijat

Liikunnan ja urheilun olosuhteiden kehittäminen ja ylläpitäminen on Sotkamossa laajan toimijaverkoston yhteispeliä. Kunnan lisäksi alueen liikuntaolosuhteiden tarjontaan vaikuttavat merkittävästi kunnan alueella toimivat useat liikunta- ja matkailualan toimijat. Erityispiirteenä Vuokatti Sportin ylläpitämä urheiluopiston alue, jonka yhteydessä toimii myös talvilajien valtakunnallinen Olympiavalmennuskeskus.

Tämä monipuolinen ja osaava toimijaverkosto on Sotkamon eittämätön vahvuus – Suomen mittakaavassa jopa ainutlaatuinen voimavara. Eri toimijoiden yhteisenä tavoitteena on luoda Sotkamoon monipuoliset ja vetovoimaiset liikunta- ja urheiluolosuhteet niin kuntalaisille kuin kunnassa vierailijoille. Tässä suunnitelma-asiakirjassa linjataan Sotkamon kunnan tavoitteita ja toimenpiteitä koko naisuuden edistämisessä.

Omatoimisen liikunnan olosuhteet

KEHITTÄMISTYÖN PAINOPISTEVALINNAT & TAVOITTEET	KESKEISIÄ TOIMENPITEITÄ
<p>Liikunta- ja ulkoilureitistöjen kehittäminen Tavoitteena jatkaa reitistöjen laadun, esteettömyyden ja monipuolisuuden kehittämistä. Tarkoituksen jatkaa laajoja kumppanuushankkeita.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pysy reitillä 2.0-hanke vuosille 2024-2026. Hankkeeseen kuuluvat kaikki reittimuodot (ladut, moottorikelkka, vaellus, pyöräily jne.). Ensimmäisiä kohteita ovat maastopyöräilyreitistö Hiukasta-Pungankosken kodalle sekä Vuokatinvaaran latupohjien kunnostaminen paremmin ympärivuotiseen käyttöön. Hankkeeseen tullaan palkkaamaan projektipäällikkö ja hankkeelle haetaan ulkopuolista rahoitusta.
<p>Uimahallin peruskorjauksen loppuunsaattaminen (II vaihe) Tavoitteena saada uimahallin allastilan laadullisesti ja toiminnallisesti vastaamaan paremmin uimahallin eri käyttäjäryhmien tarpeita.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uimahallin peruskorjauksen II vaiheen toteutus v. 2027-. Hankkeelle haetaan Valtion liikuntapaikkarakentamisen avustusta.
<p>Lähiliikuntapaikkojen kunnostaminen ja kehittäminen Jatketaan aktiivisesti lähiliikuntapaikkojen kehittämistä kunnan alueella. Tavoitteena luoda kaikenikäisiä palvelevia lähiliikuntaolosuhteita.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Frisbeegolfradan rakentaminen Vuokattiin v. 2024. • Tenetin koulun piha-alue v. 2025 • Suoperän lähiliikuntapaikan uudistus v. 2026 • Lähiliikunta-alueiden kunnostus vuosittain.
<p>Kuntosalin uudistaminen Monipuolinen ja uudenaikainen nuoria, työikäisiä ja senioreita palveleva kuntosalikokoonaisuus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntosalin rakentaminen Salmelan Urheilutaloon v. 202X. Hankkeelle haetaan Valtion liikuntapaikkarakentamisen avustusta.
<p>Hiukan alueen kehittäminen liikunta- ja virkistysalueena Parannetaan ja monipuolistetaan Hiukan alueen liikuntamahdollisuuksia. Tavoitteena luoda alueesta entistä vetovoimaisempi liikunta- ja virkistysalue.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Parannetaan ja monipuolistetaan Hiukan alueen liikuntamahdollisuuksia, kun matkailutoiminta laajentuu alueelle mahdollisesti vuosina 2026-2027.
<p>Vesistöreittien kehittäminen Parannetaan vesistöjen käytettävyyttä veneilyyn, melontaan yms.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Melontakeskuksen suunnittelu v. 2024 • Vesistöreittien kehittäminen osana Pysy reitillä 2.0-hanketta • Sataman alueen uudistaminen v. 2027
<p>Kävely- ja pyöräteiden kehittäminen Tehdään kävelyn ja pyöräilyn edistämissuunnitelma. Tavoitteena kehittää suunnitelmallisesti näitä olosuhteita sekä hakea avustuksia toimenpiteiden toteuttamiseen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kävelyn ja pyöräilyn edistämissuunnitelma 2024.
<p>KUMPPANUUSHANKKEET (= toimenpiteet, joiden päätoteutusvastuu muilla tahoilla kuin Sotkamon kunnalla)</p>	
<p>Kyläalueiden lähiliikunta-alueiden, latujen ja kuntoreittien kehittäminen Tavoitteena varmistaa toimivat liikuntaolosuhteet myös kyläalueilla.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tiiviin yhteistyön jatkamista reitistöjen ylläpidosta vastaavien kyläyhdistysten kanssa. • Ulkopuolisten rahoituslähteiden aktiivista hakemista työn tueksi (esim. Leader-rahotukset).
<p>Kävely- ja pyöräteiden kehittäminen Kunnan pääväylien yhteydessä olevien kävely- ja pyöräteiden kunnostaminen & lisääminen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiivista vaikuttamistyötä pääväylien kävely- ja pyöräteistä vastaavan ELY-keskukseen.

Seuratoiminnan ja ohjatun liikunnan olosuhteet

KEHITTÄMISTYÖN PAINOPISTEVALINNAT & TAVOITTEET	KESKEISIÄ TOIMENPITEITÄ
<p>Koulujen yhteydessä olevien liikuntasalien kehittäminen Tarkoituksena parantaa kunnan liikuntasalitilannetta vastaamaan paremmin kysyntää.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tenetin uuden yläkoulun ja liikuntasalin valmistuminen v. 2024. • Lukion liikuntasalin peruskorjaus v. 2025. • Salmelan Urheilutalo v. 202X Hankkeelle haetaan Valtion liikuntapaikkarakentamisen avustusta. • Liikuntasalitiilan turvaaminen kirkonkylällä, kun Asema 13 puretaan vuonna 2024. Ennen kuin uusi Salmelan urheilutalo valmistuu
<p>Ulkokenttien kehittäminen Varmistetaan yleisurheilun jatkuminen Sotkamossa rakentamalla olosuhteet toimintaan. Samalla mahdollistetaan jalkapallo toiminnan kehittyminen rakentamalla tekonurmikenttä. Selvitetään muu kenttatarve ja kehitetään toimintaa tarpeen mukaan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yleisurheilukentän ja tekonurmikentän rakentaminen Mustolaan v. 2024. Hankkeelle haetaan Valtion liikuntapaikkarakentamisen avustusta. • Keskuskentän hiekkatekonurmen uudistus v. 2026 • Salmelan hiekkatekonurmen uudistaminen v. 202X • Kenttien riittävyyden varmistaminen rakentamishankkeiden aikana mm. ottamalla käyttöön Rankan monttu v. 2024.
<p>KUMPPANUUSHANKKEET (= toimenpiteet, joiden päätoteutusvastuu muilla tahoilla kuin Sotkamon kunnalla)</p>	
<p>Seurojen ja yritystoimijoiden hallihankkeiden tukeminen Kunnassa tunnistettu mm. pesä- ja jalkapallon sekä yleisurheilun talviharjoitteluolosuhteiden kehittämistarve.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pallohallin rakentaminen. Hankkeen edistäminen esim. kaava- ja tonttiratkaisuilla. Ulkopuolisten rahoituslähteiden hankinnan tukeminen ja kunnan omarahoitusosuuteen sitoutuminen

Toimintatapojen kehittäminen

KEHITTÄMISTYÖN PAINOPISTEVALINNAT & TAVOITTEET	KESKEISIÄ TOIMENPITEITÄ
<p>Maankäytön sopimismenettelyiden kehittäminen Laadukkaiden liikuntareitistöjen (pyöräilyreitit, latuverkosto ja muut ulkoilureitit) ylläpitäminen edellyttää maankäytön sopimismenettelyn kehittämistä kunnassa. Sopimusmenettelyn nykykäytäntö ei luo parhaalla mahdollisella tavalla edellytyksiä reitistöjen pitkäjänteiselle kehittämiselle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vuoropuhelun parantaminen maanomistajien ja liikuntatoimijoiden välillä ja yhteisten ratkaisumallien luominen asiaan. • Kaavoitusratkaisut ja maapoliittisen ohjelman toteuttaminen. • Reittitoimituksilla varmistetaan reitistöjen kehittäminen.
<p>Kumppanuushankkeiden edellytysten vahvistaminen Sotkamon liikuntapaikkatarjonnasta merkittävä osa on yritys- ja yhdistystoimijoiden kanssa yhteistyössä luotuja sekä ylläpidettäviä olosuhteita. Myös tulevaisuuden olosuhdekehittämisessä korostuvat tällaiset monitoimijaiset ”hybridihankkeet”. Tavoitteena on vahvistaa Sotkamon kunnan houkuttelevuutta erilaisten toimijatahojen kumppanina kunnan alueella tapahtuvassa olosuhdekehittämisessä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Selkiytetään kunnan toimintaperiaatteita erilaisissa liikuntaolosuhteisiin liittyvissä hybridihankkeissa (esim. rahoitus- ja tonttipolitiikka).
<p>Koulusalien käyttöön liittyvien toimintamallien uudistaminen Koulujen yhteydessä olevat liikuntasalit ovat keskeinen kunnan ylläpitämä liikuntaolosuhde. Tavoitteena entisestään nostaa koulujen salien käyttöastetta ja laajentaa salien käyttäjäryhmiä. Salien käyttöperiaatteiden päivittäminen perusteltua myös liikuntasaliverkon uudistumisen myötä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Päivitetään liikuntasalien käyttöön liittyvät toimintamallit (mm. vuorojaon periaatteet, mitkä salit ovat ensisijaisesti minkäkin lajin käytössä). • Selvitetään liikuntasalien varausten jakoa ja hallinnan siirtämistä kokonaan liikuntapalveluille.
<p>Ylikunnallisen yhteistyön parantaminen Liikuntapalveluiden käyttö ei rajaudu kuntarajoihin vaan on jo lähtökohtaisesti monelta osin ylikunnallista. Tavoitteena on pyrkiä tiivistämään lähikuntien kanssa yhteistyötä liikuntaolosuhteiden ja -palveluiden osalta ja etsiä palveluiden laatua ja tehokkuutta edistäviä yhteisiä ratkaisuja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Selvitetään ylikunnallisen yhteistyön edellytyksiä lähikuntien kanssa. • Kannustetaan seuroja kehittämään ylikunnallista yhteistyötä ja huomioidaan tämä avustusperusteissa.
<p>Liikuntaolosuhteisiin liittyvän viestinnän kehittäminen Tavoitteena parantaa liikuntaolosuhteisiin liittyvän tiedon ja tiedottamisen ajantasaisuutta sekä kuntalaisten ja matkailijoiden tietoisuutta liikuntaolosuhteiden tarjonnasta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liikunta- ja ulkoilureitistöihin liittyvän viestinnän työkalujen ja toimintamallien kehittäminen. Painopiste digitaalisten välineiden ja sisällön kehittämisessä.
<p>Liikuntaolosuhteiden käytön edistäminen Tavoitteena liikuntaolosuhteisiin liittyvällä maksupolitiikalla ja olosuhteratkaisuilla vahvistaa ”matalan kynnyksen liikunnan” toteutusedellytyksiä kunnassa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pidetään kunnan liikuntaolosuhteiden käyttö maksuttomana / edullisena ja luodaan hinnoitteluun käyttöä edistäviä kannustimia tunnistetuille erityisryhmille. • Kehitetään liikuntavälinelainaamo toimintaa yhteistyössä kirjaston kanssa.

